

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 24. september 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 194 (BEU alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL)

16. oktober 2015
Sagsnr. 2015 - 4447

Spørgsmål nr.194:

”Ministeren bedes senest 3 dage inden samråd om samrådsspørgsmål X besvare følgende spørgsmål, der alle vedrører de ressourceforløb, der er iværksat siden reformen af førtidspension trådte i kraft den 1. januar 2013. Der ønskes en opgørelse samlet og fordelt på kommuner.

- a. Vil ministeren oversende den i Berlingske Tidende 18/9-15 nævnte undersøgelse fra STAR om jobeffekten af ressourceforløbene?
- b. Hvor mange ressourceforløb er etableret, og hvor mange er afsluttet?
- c. Hvad er varigheden af de afsluttede/igangværende ressourceforløb?
- d. Hvor mange er kommet i ordinært, understøttet arbejde og af hvilken varighed (timer/ansættelsesvilkår)?
- e. Hvor mange er visiteret til fleksjob af hvilken varighed (timer/ansættelsesforhold)?
- f. Hvor mange er blevet ansat i fleksjob og af hvilken varighed (timer/ansættelsesforhold), og hvor mange af disse fleksjob har udløst bonus til arbejdsgiveren?
- g. Hvor mange er kommet i revalidering?
- h. Hvor mange er indstillet til førtidspension?
- i. Hvor mange er tilkendt førtidspension?
- j. Hvor mange har ikke gennemført det planlagte ressourceforløb og af hvilke årsager?
- k. Hvor mange er blevet sanktioneret, fordi de ikke har gennemført eller ikke har medvirket til ressourceforløbet?
- l. Hvor mange er havnet på ”selvforsørgelse” – dvs. hverken lønindkomst eller offentlig ydelse?
- m. Hvor mange er afgået ved døden, mens de har været i ressourceforløb?
- n. Svarer jobeffekten af de afsluttede ressourceforløb til de forventninger, der blev angivet i lovforslaget om reform af førtidspension?
- o. Hvad er de samlede omkostninger ved etablering og drift af de pågældende ressourceforløb?
- p. Hvad har besparelsen indtil nu været ved reformen af førtidspension og fleksjob, når der tages højde for omkostningerne ved iværksættelse af arbejdsprøvnings- og ressourceforløb, og mener ministeren, at reformen samlet set vil kunne leve op til de økonomiske forudsætninger?

q. Vil ministeren tilkendegive, om Ankestyrelsens fortolkning af loven i de konkrete tilfælde, der nævnes i Ankestyrelsens principafgørelse fra maj 2015, giver anledning til ændringer af loven, og i givet fald hvilke?"

Endeligt svar:

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har oplyst mig følgende vedrørende underspørgsmål a til p:

"Afgang fra ressourceforløb

Afgangstillene for de ressourceforløb, som er afsluttet i perioden januar 2013 – marts 2015, og som er nævnt i artiklen ”Reform har kun fået 31 i job” bragt i Berlingske Tidende den 18. september 2015 fremgår af tabel 1 nedenfor.

Tabel 1

Status for personer der er ophørt i ressourceforløb, januar 2013 - marts 2015

	Status 5 uger efter		Status 13 uger efter	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Førtidspension	462	40,9	473	41,9
Fleksjob	88	7,8	115	10,2
Ledighedsydelse	115	10,2	84	7,4
Beskæftigelse	36	3,2	31	2,7
SU	4	0,4	4	0,4
A-dagpenge	20	1,8	21	1,9
Kontanthjælp	85	7,5	68	6,0
Revalidering/forrevalidering	17	1,5	15	1,3
Sygedagpenge/jobafklaringsforløb	27	2,4	30	2,7
Ressourceforløb	70	6,2	128	11,3
Selvforsørgelse	166	14,7	122	10,8
Andet	39	3,5	38	3,4
I alt	1.129	100,0	1.129	100,0

Anm: Afsluttet ressourceforløb er defineret som 4 sammenhængende uger uden ydelsen. Kategorien 'andet' omfatter efterløn, fleksydelse, barselsdagpenge, folkepension, død og udvandring til et andet land.

Der er ikke tale om en undersøgelse af jobeffekten af ressourceforløb, men alene om en opgørelse af status for personer, der allerede på nuværende tidspunkt har afsluttet et ressourceforløb. Et afsluttet forløb er her defineret, som 4 uger uden ressourceforløbsydelse.

Opgørelsen viser blandt andet, at mere end 22 pct. enten har fået et ordinært job, et fleksjob eller står til rådighed for disse 13 uger efter afsluttet ressourceforløb.

Det kan endvidere oplyses, at kategorien ”andet” omfatter 23 personer, der 13 uger efter et afsluttet ressourceforløb er afgået ved døden.

For så vidt angår en kommunefordelt opgørelse af afsluttede forløb, kræver det en særkørsel, som ikke har været muligt at gennemføre inden for svarfristen. Det samme gælder oplysninger om det gennemsnitlige timetal for de personer, som er afgået til henholdsvis beskæftigelse og fleksjob samt, hvor mange af de påbegyndte fleksjob, der har været forbundet med bonus til arbejdsgiveren. Disse oplysninger eftersendes derfor til Beskæftigelsesudvalget snarest muligt.

Der foreligger ikke oplysninger om ansættelsesforholdene for personer, som er afgået til henholdsvis beskæftigelse og fleksjob, ligesom personer, der visiteres til fleksjob og påbegynder ledighedsydelse, ikke visiteres med et bestemt timetal.

Igangsatte og afsluttede ressourceforløb

Fra reformen trådte i kraft i januar 2013 og frem til juli 2015 er der påbegyndt i alt 15.775 ressourceforløb, hvoraf 3.376 er afsluttet¹. Det bemærkes, at den samme person kan påbegynde og afslutte flere forløb. For antallet af påbegyndte og afsluttede ressourceforløb fordelt på kommuner henvises til bilag 1.

Til og med marts 2015 var den gennemsnitlige længde af de igangværende ressourceforløb ca. 36 uger, de afsluttede forløb havde i gennemsnit en varighed på ca. 41 uger, opgjort på baggrund af DREAM. Den gennemsnitlige varighed skal ses i lyset af, at langt de fleste ressourceforløb er påbegyndt i 2014 og 2015.

Det skal i øvrigt bemærkes, at ressourceforløb kan have en varighed på op til 5 år, og som udgangspunkt varer mere end 1 år. Dermed kan de nuværende opgørelser ikke ses, som en indikation på det langsigtede niveau for den gennemsnitlige længde af et ressourceforløb.

Der foreligger ikke centralt registrerede data på, om personer er indstillet til førtidspension, om personer gennemfører deres ressourceforløb som planlagt (samt eventuelle årsager hertil) eller, om der er givet sanktioner i forbindelse med ressourceforløb, da dette ikke indberettes af kommunerne.

Udgifter til ressourceforløb

De offentlige driftsudgifter vedrørende ressourceforløb fremgår af tabel 2 nedenfor.

Tabel 2
Driftsudgifter i forbindelse med ressourceforløb

Mio. kr., 15-PL	2013	2014
Driftsudgifter til ordinær uddannelse - ressourceforløbsydelsesmodtagere	0,5	3,7
Driftsudgifter til øvrig vejledning og opkvalificering - ressourceforløbsmodtagere	5,3	67,9
Driftsudgifter til øvrig vejledning og opkvalificering – førtidspensionister under 40 år.	0,2	0,8
I alt	5,9	72,4

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, Kommunernes driftsregnskab (social- og sundhed). Konto 5.82.003 Ressourceforløb, driftsudgifter ordinær uddannelse, 5.82.004 Ressourceforløb, driftsudgifter øvrig vejledning og opkvalificering, 5.82.005 Ressourceforløb, driftsudgifter førtidspensionister øvrig vejledning og opkvalificering

Det kan oplyses, at staten yder 50 pct. refusion på driftsudgifterne til ordinær uddannelse og øvrig vejledning og opkvalificering. Det kan yderligere oplyses, at staten dækker 50 pct. af kommunernes udgifter til bl.a. hjælpemidler, befordring, løntilskud, mentorfunktion til personer i ressourceforløb. Disse udgifter er ikke medregnet i tabel 2. For driftsudgifter fordelt på kommuner henvises til bilag 2.

¹ Det bemærkes, at afsluttede forløb opgøres som afsluttede, hvis personen er ude af ydelsen en enkelt dag, i modsætning til opgørelsen af afgangsraterne fra ressourceforløb i tabel 1.

Forudsætninger for ressourceforløb

Det blev i forbindelse med aftalen om en reform af førtidspension og fleksjob forudsat, at reformen ville blive indfaset over 20 år, altså frem mod 2032. Samtidig blev det beregningsteknisk forudsat, at 2 pct. af samtlige personer, der forventedes at påbegynde et ressourceforløb i perioden 2013-2032, ville være i henholdsvis ordinær beskæftigelse og fleksjob, når reformen var fuldt indfaset.

Det er på nuværende tidspunkt ikke umiddelbart muligt at vurdere, hvorvidt den faktiske afgang afviger fra det teknisk forudsatte. Det skal ses i sammenhæng med, at der på nuværende tidspunkt kun er afsluttet en meget lille andel af de igangsatte forløb af meget kort varighed.

For så vidt angår reformens økonomiske effekter, er det meget vanskeligt at isolere disse fra virkningen af de øvrige reformer, herunder sygedagpenge- og kontanthjælpsreformen, forskellige tiltag på de enkelte overførselsordninger, konjunktursving mv.

De økonomiske forudsætninger bag reformen bygger på et statistisk skøn for, hvor mange personer, der uden reformen ville have været berettiget til førtidspension og fleksjob efter de gamle regler, samt hvor mange af dem, der med reformen skal behandles efter de nye regler. I den sammenhæng hviler de økonomiske konsekvenser af reformen på forudsætninger om færre tilkendelser til førtidspension, som har direkte virkning på tilgangen til ressourceforløb.

På baggrund af de førnævnte årsager, kan man imidlertid ikke statistisk opgøre, hvilke eventuelle ydelser, de færre tilkendelser af ressourceforløb og førtidspension dækker over. Man kan med andre ord ikke se, om personerne, der tidligere ville have fået førtidspension, fx fortsætter på kontanthjælp.

Dertil kommer, at de beregningstekniske forudsætninger over tid vil blive mere og mere påvirket af, hvordan den øvrige indsats for udsatte grupper på arbejdsmarkedet tilrettelægges, hvordan konjunkturerne udvikler sig, og hvordan sundheds- og forebyggelsesindsatsen virker for målgrupperne. Det betyder, at det i praksis ikke er muligt at isolere førtidspensionsreformens økonomiske effekter efter ikrafttrædelse af reformen.

Det skal dog bemærkes, at den samlede tilgang til førtidspension, ressourceforløb og fleksjobordningen i tråd med reformens mål er ændret, så en langt mindre andel visiteres til førtidspension, mens flere overgår til et fleksjob og ressourceforløb.

Det ligger i tråd med reformens formål om, at flere borgere visiteres til en mere aktiv indsats i et ressourceforløb eller fleksjob, hvormed en større andel af målgruppen må forventes at kunne udvikle og bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet.”

I forhold til underspørgsmål q er det lagt til grund, at spørgeren henviser til Ankestyrelsens praksisundersøgelse af førtidspension fra april 2015.

Praksisundersøgelsen fra Ankestyrelsen gennemgår en række sager om både afslag på og tilkendelse af førtidspension og er den første undersøgelse af kommunernes behandling af sager om førtidspension siden reformen trådte i kraft 1. januar 2013.

Jeg har noteret mig, at undersøgelsen overordnet set peger på, at kommunerne i størstedelen af sagerne træffer afgørelse i overensstemmelse med regler og praksis.

Således har samtlige af kommunernes afgørelser om afslag på førtidspension været i overensstemmelse med regler og praksis, mens det samme gælder to tredjedele af sagerne om tilkendelse af førtidspension.

Samtidig er der selvfølgelig fortsat plads til forbedring, herunder i forhold til at sikre, at sagerne er grundigt belyst. Således anbefaler Ankestyrelsen, at dokumentationen i de sager, hvor kommunerne tilkender førtidspension styrkes.

Jeg går ud fra, at kommunerne tager disse anbefalinger til sig, og har generelt en forventning om, at de sørger for en ordentlig og grundig sagsbehandling. På den baggrund giver praksisundersøgelsen ikke anledning til ændringer af reformen.

Venlig hilsen

Jørn Neergaard Larsen